

РЕШЕНИЕ

№ 5307

гр. ..., 04.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 138 СЪСТАВ, в публично заседание на девети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ДАНИЕЛА П. ПОПОВА

при участието на секретаря ВЕНЕТА К. ВАСИЛЕВА
като разгледа докладваното от ДАНИЕЛА П. ПОПОВА Гражданско дело № 20211110149108 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.124 и сл.от ГПК.

Предявени са обективно кумулативно съединени искиове с правно основание чл. 211 вр. чл. 207, ал. 1, т. 2 КТ и чл. 86 ЗЗД от ... против Ж. А. А. за заплащане на сумата от 10 748,91 лева, представляваща обезщетение за пълния размер на претърпените вреди от липсите на движими вещи, които са поверени на ответника по силата на осъществяваните от ответника трудови функции по договор №... г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба - 26.08.2021 г. до изплащане на вземането, както и сумата от 226,94 лева, мораторна лихва върху главницата за периода от 11.06.2021г. до 25.08.2021 г.

Ищецът твърди, че по силата на трудово правоотношение между страните, възникнало въз основа на трудов договор № ... г., ответникът е назначен на длъжност „специалист продажби, мотоциклети и аксесоари“, с код по НКПД 3339-3004, като трудовото правоотношение е прекратено на основание чл. 325, ал. т. 1 КТ, считано от 04.06.2021г. Твърди, че със заповед на прокуриста от 31.05.2021 г. е извършена ревизия за обект „... – мотоциклети и аксесоари“, като с протокол от 02.06.2021 г. са установени липси в размер на 13 751,70 лв. С последваща заповед от 07.06.2021 г. е възложена контролна ревизия за същия обект, която установила липси в общ размер на 17 341,53 лева. Твърди, че отговорността се разпределя

между отчетните лица за обекта, както следва – А. А. – 6 500,13 лева, и ответника Ж. А. – 10 748,91 лева. Поддържа, че ответникът отказал да подпише всички съпътстващи ревизиите документи, които му били представени. По подробно изложените в исковата молба съображения претендира ответникът да бъде осъден да заплати горепосочените суми, както и сторените по делото разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК от ответника е депозиран отговор на исковата молба, с която предявените искове се оспорват изцяло. Сочи се, че ответникът не е отговорен за липси в ревизирания обект. Счита, че от твърдения констативен протокол не можело да се направил извод за наличието на реални липси на материални ценности, както и че в ревизирания период не е служител на дружеството. Навежда възражение, че работодателят не е изпълнил задълженията си да осигури условия за изпълнението на отчетническата функция по съхранение на имуществото му съответно счита, че вината за настъпилата щета не е само на ответника, но и на работодателя. По изложените съображения счита иска за неоснователен и моли за отхвърлянето му. Претендира разноски.

*Съдът, като прецени **относимите** доказателства и доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:*

Не е спорно между страните и от представените писмени доказателства се установява, че по силата на трудов договор № ... г., ответникът е назначен на длъжност „специалист продажби, мотоциклети и аксесоари“, с код по НКПД 3339-3004, и с място на работа – ..., като трудовото му правоотношение е прекратено на основание чл. 325, ал. т. 1 КТ, считано от 04.06.2021г.

В представения трудов договор изрично е посочено, че служителят се задължава да опазва средствата и предметите на труда и носи финансова отговорност за зачислената му техника /т.11/ Съгласно представената длъжностна характеристика, в задълженията на служителя влиза и продажбата на силовото оборудване на Хонда, велосипеди и др. предлагани продукти, разположени в шоурума, приема на доставки за заявени мотоциклети и аксесоари за тях, контрол за съответствието на поръчаните и доставените модели и количества. Вменен е контрол на вида, в който са доставени мотоциклетите и аксесоарите, афармянето на необходимата документация, придружаваща транспортирането на мотоциклетите от и до фирмата. Изрично е посочено, че служителят отговаря за правилното съхранение на поверените мотоциклети за продажба и съхранение в обекта и следи за тяхното опазване от кражби и повреди, изпълнява функциите на материално отговорно лице по отношение на постъпващите за продажба

мотоциклети и аксесоари за тях /абзац 11 от длъжностната характеристика/ и носи пълна имуществена отговорност при вреди или липси на мотоциклетите за продажба и съхранение /Раздел Трети – Отговорности на длъжността от длъжностната характеристика/.

Установено е по делото и това, че на 24.11.2020 г. е извършена ревизия на обект на ... – мотоциклетен център, при която преброените наличности на стоки в обекта отговарят на количествата по счетоводни данни. Протоколът за извършената ревизия е подписан от А. А. и от Ж. А., изпълняващи длъжност специалист продажби в обект на ... /така заключението на ССЧЕ и показанията на св.М. Д./.

Със Заповед № М-25/31.05.2021 г. от прокуриста на ... е разпоредено да се извърши ревизия на обект "... - мотоциклети и аксесоари", продължила от 02.06.2022 г. до 03.06.2021г. Поради установени разминавания между намерените и заприходените стоки в обекта, е възложена втора контролна ревизия със заповед от 07.06.2021г. и продължителност – 10-11.06.2021г.

Непосредствено преди началото на ревизията бил генериран журнал за ревизия т.е. количествата по счетоводни данни към съответната дата и минута на съставяне на журнала. След завършване на преброителните процедури, била дадена възможност на МОЛ да се запознаят с разликите, както възможност да се направи корекция- да покажат липсващ артикул или да се направят контролно преброяване на липсващи или артикули преброени в повече. Изготвена е разпечатка на журнала, където се виждат търсените наличности, намерените такива и разликите- съответно в плюс и минус. Така разпечатан журнала следвало да бъде подписан от членовете и председателя на ревизионната комисия, както и ревизирия МОЛ /отново заключението на ССЧЕ и показанията на св.М. Д./.

При втората ревизия, по счетоводни данни са установени липси в общ размер на 17 196,05 лв. Сумата е осчетоводена като липса по сметка 443 Разчети по начети по партидата на:Ж. А. липса в размер на 10 723,41 лв. и по партидата на А. А. липса в размер на 6 474,63 лв. /в т.вр.заключението на ВЛ по приетата ССЧЕ/.

Протоколът от ревизията е подписан от А. А. и не носи подписа на Ж. А..

Съдът изцяло възприема заключението на приетата по делото експертиза като компетентно изготвено, неоспорено от страните и съответно на събраните по делото писмени и гласни доказателства. От същото се установява както утвърдения начин на извършване на инвентаризации/ревизии в ищцовото

дружество, така и системата на заприходяване/предаване на стоките на МОЛ, начина на отчетност, размера на установените липси, съответстващи на исковата сума.

Съдът изцяло кредитира и показанията на разпитаните по делото свидетели.

От показанията на св.М. Д. се установява, че мястото на работа на ответника е било на ул..... Свидетелката установява, че освен ответника като продавач в същия обект е работил и А. А.. Свидетелката, отговаряща за счетоводството в дружеството, установява освен това, че ревизиите са извършени в присъствието на двамата служители, както и че протоколите за резултатите от тях са им били предоставени за подпис. Свидетелката установява, че ответникът Ж. А. отказал да подпише протоколите от последната ревизия, което е удостоверено от нея.

Св.Е. от своя страна установява факти, свързани с разположението на стоките в обекта на ул..... Установява освен това, че поради това, че е при работа с клиенти е било необходимо напускане на обекта от продавач – консултанта /за подаване на документи пред КАТ, извършване на тест-драйв и др./, в обектите на ищцовото дружество винаги са работили по двама търговци.

Показанията на свидетелите са взаимно допълващи се и непротиворечиви, неопровергани от останалите, събрани по делото доказателства, поради което съдът ги възприема изцяло.

Така установената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 203, ал. 1 КТ работникът или служителят отговаря имуществено съобразно правилата на глава X от КТ за вредата, която е причинил на работодателя по небрежност при или по повод изпълнението на трудовите си задължения, а съгласно чл. 207, ал. 1, т. 2 КТ работник или служител, на когото е възложено като трудово задължение да събира, съхранява, разходва или отчита парични или материални ценности, отговаря спрямо работодателя за липса в пълен размер заедно със законните лихви от деня на причиняването на щетата, а ако това не може да се установи от деня на откриване на липсата.

Предмет на предявения по делото осъдителен иск, основан на протокол за извършена ревизия, е ангажиране на пълната имуществена отговорност на ответника за вреди от липса, за които се твърди, че са причинени на дружеството вследствие противоправното му поведение като служител, заемащ материално отчетническа длъжност /специалист продажби/. Относно търговските дружества /частноправни субекти/ не е уредено специално вътрешноведомствено ревизионно

производство, като търсената от тях отговорност за липси се осъществява по общия исков ред, който не изисква предварително провеждане на някаква задължителна формална процедура и съставянето на нарочен ревизионен акт.

При предявен иск за ангажиране на пълна имуществена отговорност по чл. 207, ал.1, т.2 КТ в тежест на работодателя - ищец е да установи следните правопораждащи факти: 1/ съществуване на трудовоправно отношение с ответника към момента на установяване на липсата; 2/ възложена на последния отчетническа функция; и 3/ наличието на липса, която трябва да е с неустановен произход. В тежест на работника - материално отговорно лице, е да опровергае презумпцията, че липсата е причинена от него или по негова вина /в този смисъл Решение № 280/ 02.06.2009 г. по гр.д.№ 758/ 2009 г. на ВКС, III ГО; Решение № 56/ 10.03.2010 г. по гр.д.№ 450/ 2009 г. на ВКС, III ГО; Решение № 123 от 30.05.2011 г. на ВКС по гр.д.№ 890/ 2010 г. на ВКС, III ГО, постановени по реда на чл. 290 ГПК/.

Фактическият състав на чл. 207, ал. 1, т. 2 КТ за ангажиране отчетническата отговорност за липси включва установяването на недостиг в касата /когато става въпрос за парични ценности/ или в склада, цеха и пр. /когато става въпрос за материални ценности/, който е с неустановен произход - няма яснота относно причините за неговото появяване. Този недостиг следва да е възникнал по време на упражняване на съответната трудова функция, доколкото отговорността за съхраняването и отчитането на съответните ценности е специфично трудово задължение, което е елемент от трудовото правоотношение на съответното материално- отговорно лице. При констатирането на такъв недостиг, възниква презумпция, че липсата е причинена от отчетника. Тази презумпция произтича от една страна от специфичната трудова функция на отчетника, че именно негово задължение е да пази и отчита поверените му парични или материални ценности, а от друга и от нейния неизяснен произход.

В случая от събраните по делото писмени /трудов договор и длъжностна характеристика/ и гласни /показанията на разпитаните свидетели/ доказателства се установява, че през периода 02.06.2021 г. до 11.06.2021г., когато е установена процесната липса от дружеството - ищец, страните са били обвързани от трудово правоотношение, по което ответникът е заемал длъжността "специалист продажби" към ..., като трудовите функции са изпълнявани в обект на ищцовото дружество в гр....., Този извод на съда не се променя от обстоятелството, че в трудовия договор между страните е посочено друго място на работа. Кредитираните свидетелски показания и представените писмени доказателства

категорично сочат, че мястото на реално изпълнение на трудовите функции е бил именно обектът на посочения адрес, а доводите в противната насока, поддържани от ответника, съдът отхвърля като неоснователни.

Съдът приема за установено по делото и това, че заеманата от ответника длъжност е на материално отговорно лице и отчетник на стоково-материални и парични средства. Легално определение за отчетник няма. Извежда се чрез тълкуване от законовото предвиждане, за всеки конкретен случай и това е работник или служител, на когото е поверено събирането, съхраняването, разходването или отчитането на парични или материални ценности. Това качество на ответника Ж. А. съдът установява по безспорен начин от длъжностната му характеристика, в която освен останалите задължения, свързани със съхранение на материални ценности /мотори и аксесоари за тях/ и отчитането на парични средства – налични и/или по банков път /във връзка с извършените продажби/, изрично са вменени функции на материално отговорно лице относно постъпващите за продажба и съхранение мотори и аксесоари за тях.

Налице е и последният елемент от приложимия фактически състав за ангажиране пълната имуществена отговорност на ответника, а именно - в дружеството е налична липса с неустановен произход, чието наличие е в причинна връзка с изпълняваната от ответницата материално - отчетническа длъжност, което обстоятелство бе безспорно установено от работодателя ищец. Липсата по правната си същност е щета с неустановен произход, състояние на неотчетност и като такава част от материалноправния състав на предвидената в закона отговорност по чл. 207, ал. 1, т. 2 от КТ. Съгласно посочената разпоредбата, отчетникът отговаря при липса в пълен размер, заедно със законната лихва от деня на причиняване на щетата, а ако това не може да се установи – от деня на откриване на липсата. В тези случаи, законодателят въвежда презумпция за причиняване на недостига от отчетника, комуто ценностите, в случая стоки са поверени, като при констатация на липси тежестта на доказване в производството се носи от отчетника, който следва да докаже, че не е причинил щетата. Именно това доказване не бе проведено от ответника в рамките на настоящото производство – не бяха представени никакви доказателства в тази насока.

Недоказано остана твърдението на ответника, че през периода от предходната ревизия, проведена в началото на месец ноември 2020 г. до 11.06.2021 г. – датата на установяване на липсите, не е получавал стоките които се твърди, че липсват. Установено е по делото /от заключението на ССЧЕ и представените протоколи за извършени ревизии/, че стоките, които е установено,

че липсват при ревизията от 2021г., са били налични в обекта при ревизията от 2020г., което е удостоверено с подписа на ответника.

Неоснователно е и твърдението на ответника и за ненадлежно извършена от работодателя ревизия. Както бе посочено по-горе, касае се за търговско дружество - частноправен субект, по отношение на което не е уредено специално вътрешноведомствено ревизионно производство. Търсената от тях отговорност за липси се осъществява по общия исков ред, който не изисква предварително провеждане на някаква задължителна формална процедура и съставянето на нарочен ревизионен акт. Установено е по делото с кредитираните свидетелски показания и от заключението на приетата ССЧЕ, че при ищцовото дружество се прилага процедура във връзка с извършваните ревизии/инвентаризации, която в процесния случай е спазена.

Недоказани, от там – неоснователни, са и твърденията на ответника, че в случая са налице обстоятелства, за които е отговорен работодателят (чл. 83, ал.1 ЗЗД), които дават основание за отпадане, респ. намаляване отговорността на работника. При възражение за намаляване на обезщетението или за освобождаване на отчетника от отговорност, в тежест на ответника е да установи, че работодателят не е изпълнил задълженията си по трудовия договор да осигури условия за изпълнение на отчетническата функция по съхранение на имуществото; условия, в съответствие с характера на работата (чл. 127, ал.1, т.2 КТ); условия, осигуряващи обичайната възможност за опазване и съхранение на поверените на отчетника стоково-материалните ценности. Не бе установено по делото условията за съхранение на имуществото на ищеца да са позволявали стоките да се изнасят безпрепятствено и безпроблемно от обекта, без търговецът да е в състояние да констатира или да попречи на това изнасяне. Тези изводи не се разколебават и от показанията на св.Е., в които се съдържат твърдения, че разположението на стоките е било достъпно до клиентите. Както самата свидетелка сочи, така и св.Д. установяват, че обектът е бил под постоянно видео наблюдение, както и това, че е следвало винаги да има поне един продавач, който да следи за опазване и съхранение на вещите /мотори/ и аксесорарите за тях. Твърденията на св.Е. за абсолютна невъзможност за човешки контрол върху стоките в шоурума съставляват субективната ѝ оценка, субективното ѝ възприятие за възможността, респ. невъзможността да се наблюдават стоките, поради което не съставляват годно доказателство за тези факти.

Предвид това, и след като не е изпълнил вменените му задължения да пази

поверените му стоки и е допуснал липса на стоки по отношение на които носи пълна материална отговорност, ответникът дължи възстановяване на тяхната стойност (абзац 13 от длъжностната характеристика), възлизаща по заключението на ССЧЕ на исковите суми.

Поради това, съдът намира, че претенцията с правно основание чл. 207, ал. 1, т. 2 от КТ се явява основателна и доказана. Ответникът не ангажира годни доказателства, оборващи законовата презумпция, че е увредил имуществото на бившия си работодател, поради което същият следва да бъде осъден да заплати на ищеца исковите суми, установени в пълен размер в заключението на ВЛ /досежно претендираната главница/, и с оглед разпоредбата на чл.162 от ГПК /досежно претендираната лихва/.

При този изход на делото разноски на ответника не се дължат. В негова тежест следва да се възложат сторените от ищеца разноски – заплатени ДТ, депозит за ВЛ и адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Ж. А. А., ЕГН *****, от гр...., ..., да заплати на ..., ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. ..., ..., на основание чл. 207, ал. 1, т. 2 от КТ, сума в размер на 10 748.91 лева - стойността на установени липси на поверени му материални ценности, установени при проведена на 11.06.2021г. ревизия/инвентаризация на обект „... – мотоциклети и аксесоари”, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 25.08.2012 година до окончателното прашане, сумата от 226.94 лева – лихва за забава за периода 11.06.2021г. до 25.08.2021г., както и 2 829.96 лева – разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____